

Słowo wstępne

Prezentowany 42. numer „Logopedii” przynosi obszerny przegląd najbardziej interesujących prac badawczych z dziedziny rozwoju i patologii mowy, które wpłynęły do redakcji w ciągu minionego roku.

I tak zagadnieniom struktury słownictwa dzieci w wieku przedszkolnym poświęcony jest otwierający edycję artykuł Barbary Bonieckiej. Zaraz po nim prezentujemy rozważania Kamili Dębińskiej-Gustaw na temat terminologii dotyczącej opóźnionego rozwoju mowy.

Kolejny blok inspirujących artykułów dotyczy wymowy: zarówno terapii dyslalii (artykuł Danuty Pluty – Wojciechowskiej), jak i diagnozowania normy wymawianiowej (artykuł Anity Lorenc), czy też zagadnień prozodii wypowiedzi w normie i patologii (artykuły Małgorzaty Waryszak i Urszuli Mireckiej). Interesujące są także doniesienia Liliany Konopskiej i Jerzego Sawickiego dotyczące badań fonetyczno-akustycznych parametru VOT w realizacji polskich bezdźwięcznych i dźwięcznych fonemów zwarto-wybuchowych.

Artykuły związane z językiem i procesami kognitywnymi u osób z uszkodzonym narządem słuchu są autorstwa Ewy Muzyki-Furtak i Ewy Niestorowicz. Zwracam uwagę Państwa na te pozycje ze względu na unikalny sposób ujęcia omawianej tematyki.

Dalej przedstawiamy serię oryginalnych artykułów na temat wyrażania emocji w normie i oligofazji (artykuł Urszuli Jęczeń), trudności leksykalnych w otępieniu alzheimerowskim (artykuł Anety Domagały), metod terapii w czynnościowych zaburzeniach głosu (artykuł Marty Wysockiej).

Próba dostarczenia kwestionariusza diagnostycznego na potrzeby wczesnej diagnozy logopedycznej jest propozycja, którą przedstawia w artykule Izabela Bogudzińska i piszący te słowa. Autorzy mają nadzieję, że w jakiejś mierze odpowiadają na potrzeby diagnozy logopedycznej dzieci między 6. a 36. miesiącem życia. Zwracam uwagę, że większość istniejących logopedycznych narzędzi diagnostycznych dotyczy dzieci dopiero od 4–5 roku życia.

Wpływ zaburzeń emocjonalnych na terapię pacjentów z afazją w interesujący sposób opisuje Barbara Górnik, zaś problem zaburzeń żucia i połykania w choro-

bie Parkinsona podejmuje Katarzyna Zaraś. Oba artykuły są ważne dla praktyki logopedycznej.

Ale jednym z najbardziej nowatorskich w sensie praktycznym artykułów jest praca Sylwii Kolasy, która przedstawia zagadnienie diagnozy i terapii logopedycznej pacjentów po zabiegach resekcyjno-rekonstrukcyjnych powodowanych usunięciem nowotworu dna jamy ustnej. Jak prowadzić terapię logopedyczną, kiedy do mówienia wykorzystujemy zupełnie inne mięśnie niż artikulacyjne? Ciekawe propozycje pracy szeroko wykorzystują procedury wypracowane w fizjoterapii i zasługują na szczególną uwagę specjalistów.

Artykułem zamykającym blok naukowy jest praca Zdzisława Marka Kurkowskiego – syntetyczna charakterystyka zastosowań metody A. Tomatisa, która to metoda, jak się okazuje, może być szeroko i skutecznie wykorzystywana w diagnozie i terapii audiogennych (i nie tylko) zaburzeń mowy.

Poza artykułami naukowymi szczególną wagę ma publikowany w prezentowanym numerze „Logopedii” raport końcowy realizowanego w latach 2010–2013 ogólnoeuropejskiego programu NetQues. Raport ten zawiera wymagania kompetencyjne dotyczące wykonywania zawodu logopedy w krajach Unii Europejskiej. Proszę uważnie wczytać się w to opracowanie, gdyż w perspektywie najbliższych lat wpłynie ono na zmiany sposobu kształcenia logopedów w całej Europie i zasady uznawania ich kwalifikacji.

Na koniec zmiany w Komitecie Naukowym „Logopedii”.

Z żalem żegnamy Galinę Wasilojewną Czirkinę, która od 2008 roku była członkiem naszego Komitetu, w 2009 roku w „Logopedii” 38. opublikowała interesujący artykuł na temat wczesnoszkolnego nauczania dzieci ze specjalnymi potrzebami. Odeszła przedwcześnie, w tragicznych okolicznościach. Cześć jej pamięci!

Natomiast z prawdziwą radością witamy w naszym Komitecie jedną z najbardziej znanych uczonych w dziedzinie logopedii na świecie – Panią Lilly Cheng Li-Rong z Uniwersytetu Stanowego w San Diego, eksperta o międzynarodowej renomie w dziedzinie kształcenia logopedów, przyszłego prezydenta IALP. Mamy nadzieję, że wkrótce będziemy mogli opublikować jej prace i bardzo liczymy na owocną współpracę.

Z naszego Komitetu Redakcyjnego odszedł na zasłużony odpoczynek Mieczysław Chęć, któremu serdecznie dziękujemy za lata owocnej i sympatycznej współpracy oraz życzymy zdrowia i satysfakcji w życiu! Miejsce w Komitecie Redakcyjnym objęła Olga Przybyła z Uniwersytetu Śląskiego, na której energię i doświadczenie redakcyjne bardzo liczymy.

Z wyrazami szacunku dla czytelników „Logopedii” i życzeniami interesującej lektury pozostaje

Tomasz Woźniak